

PANORAMA

► Correu electrònic
levante.cultura@epi.es

Memòria als ulls de joves estudiants

► L'EDITORIAL NEOPÀTRIA REEDITA UN LLIBRE QUE VA EL·LABORAR ALUMNAT DE SECUNDÀRIA FA 10 ANYS, EN EL QUAL CONTEN LA POSTGUERRA A TRAVÉS DE LA VIDA DELS IAIOS

MIRIAM BOUILLI VALÈNCIA

■ Allò que va començar com un treball a una classe de Secundària va acabar convertint-se en un llibre que, 10 anys després, es reedita amb la intenció que servisca d'exemple i siga profitós per als centres i el professorat, a més de per al públic interessat a saber com era la vida a un poble durant el franquisme. *Veus de postguerra*. Alzira 1939-1959 (Neopàtria, 2019) és el resultat del treball que van realitzar una quarantena d'alumnes de 4t d'ESO de l'IES Rei en Jaume d'Alzira entre 2009 i 2011, i es presenta hui a Ca Revolta, València, a les 19 hores.

La recerca es duqué a terme durant dos cursos en una assignatura d'investigació que s'implantà aleshores. La idea del professorat fou convertir a l'alumnat de l'optativa en «detectius», que havien d'aconseguir informació entrevistant a persones majors. D'esta manera, els adolescents treballaren la transmissió oral de la història i van aconseguir fer un retrat de com era la vida a Alzira a partir de 1939.

En la majoria de casos, els estudiants parlaren amb els seus iaies i iaies i, entre altres coses, al llibre es veu com l'estraperlo era necessari perquè les famílies menjaren i que els berenars eren només de pa, oli i sal; que les vacances es passaven a la platja; i que les bodes es celebraven amb paelles. A més, els diumenges la gent es mudava per a

passar pel poble; i el negre del dol marcava a les dones durant anys.

Dividit en nou capítols, el llibre repassa tots els aspectes quotidians, com explica Marc Ferri, actualment docent de l'IES Juan de Garay de València, que assegura que «més que de memòria històrica i de la guerra, l'objectiu era fer un retrat de la vida del poble», traure a la llum el passat des de punts de vista personals, amb totes les alegries que es vivien, però també les penúries de la gent més humil.

Per a ell, que coordinà el projecte, el llibre és «agradable i fàcil de llegir, i la reedició servix de lectura per als estudiants, però també per a saber com es va fer». Per això, apunta, «se pot enfocar de dues maneres: com una memòria gràfica de la postguerra, amb un enfocament local però una voluntat general; i des d'un punt de vista pedagògic, perquè està fet per alumnes».

L'obra es presenta a València demà, a les 19 h. a Ca Revolta, amb part de l'alumnat participant

VEUS DE POSTGUERRA
Marc Ferri (coordinador)

► Ed. NEOPÀTRIA
► 2019
► 9788492587544
► 133 PÀGS
► 11,76 €

El docent destaca que el projecte fou «una manera de què l'alumnat treballara vivencialment a l'aula i descobriera la història directament, a través de fets locals i familiars». «L'enfocament de l'assignatura va ser completament innovador, sobretot per als alumnes. No era la típica classe on el professor explica i s'ha de superar un examen», detalla. Tanmateix, assegura que la seua tasca era més de coordinació que de transmissor de coneixements: «jo els situava històricament i a partir d'ahí sorgien les preguntes que havien de fer als seus entrevistats. Fèiem el qüestionari de manera col·laborativa, i comentàvem les entrevistes i les fotos». Així, «els alumnes van adquirir els coneixements

per a elaborar el material», que primer es va mostrar en una exposició i després es convertí en un llibre que no té res a envejar a altres treballs publicats, amb una edició i uns textos molt acurats i ben treballats.

En les pàgines de l'obra, s'intercalen explicacions històriques amb fragments directes de les entrevistes realitzades, a més de fotografies que l'alumnat també va recopilar, algunes de les quals són molt valuoses. «Vam trobar la col·lecció d'un fotògraf ambulat, que per a guanyar-se la vida feia fotos a la gent pel carrer, en festes, els diumenges... era habitual a l'època i entre les imatges rebutjades i les seues domèstiques, hi ha algunes prou singulars», detalla

Ferri. A més, també hi ha una foto de soldats durant la guerra, que «és molt estranya i atípic, perquè estan posant en el camp de batalla i les fotos dels soldats normalment són d'estudi», assegura el docent.

En la presentació de demà, a més de Ferri, també estaran Sara Fita, professora de Secundària i membre del grup d'investigació pedagògica Ges-Clio, i alguns dels alumnes que participaren, ara graduats universitaris. «Aporten una visió molt interessant, perquè expliquen els seus records i te'n adones que ho tenen molt viscut; els va impactar molt», exposa el professor. Tanmateix, hi haurà temps per a debatre sobre l'assignatura d'Història i com innovar en ella.

Una època en imatges

► De la guerra al treball del camp, passant per una «dutxa» a casa i sense oblidar els diumenges familiars, amb paella a l'hort. El llibre és un fidel testimoni de com era la vida diària als pobles valencians de 1939 a 1959. A l'esquerra, el professor amb el llibre, junt amb alguns dels estudiants que participaren quan cursaven l'ESO. ◀ P. BLASCO, S.

ROSELL, L. BORRÀS I M. GALLÍ

